

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Broj: Usoz-181/2012-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda u postupku ocjene zakonitosti općeg akta, pokrenutom po zahtjevu V. T. iz Z., S. V. P. 15, na sjednici dana 27. rujna 2013.

p r e s u d i o j e

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

V. T. iz Z. podnio je dana 3. veljače 2012., temeljem odredbe članka 38. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 49/02.-pročišćeni tekst) prijedlog Ustavnom sudu Republike Hrvatske za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Z. (Glasnik Grada Zadra, broj 4/11.).

Rješenjem Ustavnog suda broj: U-II-648/12 od 5. ožujka 2012. navedeni predmet ustupljen je ovom Sudu na rješavanje.

Podnositelj zahtjeva smatra da je odredba članka 9. stavka 4. Odluke u suprotnosti s odredbom članka 18. stavka 2.c) odnosno stavka 3. iste Odluke. Smatra da je odredbom članka 9. stavka 4. Odluke anulirana valjana satna karta te je korisnik parkiranja, ukoliko u roku od 10 minuta nije produžio parkiranje za naredni sat, obvezan platiti cjelodnevnu parkirnu kartu. Smatra da je na taj način Grad Z. uveo ugovornu kaznu za novčanu obvezu, što je u suprotnosti s odredbom članka 5. i 128. Ustava Republike Hrvatske i s odredbom članka 350. stavka 3. Zakona o obveznim odnosima, koja izričito propisuje da ugovorna kazna ne može biti ugovorena za novčane obveze. Podnositelj zahtjeva poziva se na Odluke Ustavnog suda, broj: U-II-1274/06, U-II-442/08, U-II-1304/08 i U-II-2290/08 kao i na prihvaćeno pravno stajalište u Odluci broj: U-II-355/07 i U-II-3924/07.

Odgovarajućom primjenom odredbe članka 32. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10. i 143/12.) pozvano je Gradsko vijeće Grada Z. da izvijesti Sud je li osporena Odluka na snazi te da dostavi očitovanje na navode zahtjeva.

Podneskom od 26. kolovoza 2013. Gradsko vijeće Grada Z., donositelj osporene Odluke, dostavio je Sudu očitovanje na navode zahtjeva. U dostavljenom očitovanju donositelj akta ističe da dnevna parkirališna karta niti po svom nazivu niti po pravnom određenju nema poveznicu ili sličnost s ugovornom kaznom. Navodi da je riječ o komunalnoj djelatnosti za koju je u Gradu Z. općim aktom propisana organizacija i način naplate parkiranja, posebno i visina naknade, u svemu nastojeći osigurati ostvarivanje u prvom redu javnog interesa. Smatra da nema kolizije između osporene odredbe i članka 18. Odluke o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Z. jer se radi o pravnoj regulaciji dvije različite situacije. Kako dnevna karta obuhvaća i mogućnost parkiranja u trajanju od 24 sata smatra da se uopće ne može smatrati ugovornom kaznom. Ističe da valjana satna karta nije anulirana uvođenjem dnevne parkirališne karte međutim da bi satna karta bila valjana treba biti uredno i plaćena. Stoga korisnik parkirališta ima mogućnost izbora između satne i dnevne karte, pri čemu prema stajalištu donositelja osporene Odluke osporena odredba doista predstavlja umnožak cijene parkiranja u određenoj zoni s brojem sati u vremenu plaćanja, a odnosno u jednom danu s 24 sata.

Zahtjev nije osnovan.

Gradsko vijeće Grada Z. na 19. sjednici dana 7. i 11. travnja 2011. donijelo je Odluku o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Z. koja je objavljena u Službenom Glasniku Grada Zadra, broj 4 od 15. travnja 2011.

Odredba članka 9. ove Odluke glasi:

„Za korištenje javnih parkirališta koristi se dnevna parkirališna karta.“

Dnevna parkirališna karta (u daljnjem tekstu: dnevna karta) vrijedi za parkirališnu zonu i za vremensko razdoblje za koje je izdana.

Dnevna karta vrijedi 24 sata od trenutka izdavanja.

Cijenu dnevne karte čini umnožak cijene parkiranja u određenoj zoni i broj sati u vremenu plaćanja parkiranja unutar 24 sata“.

Broj sati u vremenu plaćanja parkiranja unutar 24 sata propisan je odredbom članka 6. Odluke i to na način:

„Za parkiranje plaća se naknada:

. u I., II., III. i IV. zoni:

od 1. listopada do 30. travnja, radnim danom u vremenu od 8,00 do 16,00 sati, subotom u vremenu od 8,00 do 14,00 sati,

od 1. svibnja do 30. rujna, radnim danom i subotom u vremenu od 8,00 do 22,00 sata, a u I. i II. zoni od 1. srpnja do 31. kolovoza i nedjeljom i na dane državnih blagdana“.

. na javnoj površini iz članka 2. stavak 2. ove Odluke:

od 1. srpnja do 31. kolovoza, radnim danom i subotom u vremenu od 8,00 do 22,00 sata“.

Podnositelj zahtjeva osporava odredbu stavka 4. članka 9. Odluke o organizaciji i načinu naplate parkiranja prvenstveno ističući da ta odredba nije suglasna s odredbom članka 18. stavka 2c. i 3. iste Odluke, a zatim i da nije suglasna odredbama Zakona o obveznim odnosima i Ustavom Republike Hrvatske.

Odredba članka 18. stavka 2. Odluke o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Z. propisuje da je valjana satna karta ona iz koje je vidljivo da je plaćena:

a) za vremensko razdoblje u kojem se koristi parkirališno mjesto,

b) za parkirališnu zonu u kojoj se koristi javno parkirališno mjesto i

c) u okviru vremenskog ograničenja trajanja parkiranja.

Odredbom stavka 3. ovog članka Odluke propisano je ako korisnik parkiranja ne postupi sukladno odredbama iz stavka 1. tog članka ili čija satna parkirališna karta nije valjana, smatra se da je s organizatorom parkiranja sklopio ugovor o korištenju javnog parkirališta uz korištenje dnevne parkirališne karte sukladno odredbama članka 7. te Odluke.

O pravnoj naravi djelatnosti vezane uz parkiranje i uređenje naplate za korištenje parkirnog mjesta Ustavni sud Republike Hrvatske izjasnio se u Odluci broj: U-II-355/07 i U-II-3924/07 od 10. prosinca 2008. U toj Odluci navedeno je:

„Riječ je o javnoj usluzi koju je sukladno članku 134. stavku 1. i članku 136. Ustava i na temelju Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi dužna organizirati jedinica lokalne samouprave. Jedinica lokalne samouprave propisuje uvjete (u obliku općih pravila) za uređenje parkirališta i postupak naplate naknade za njihovo korištenje, koji uvjeti za sve vrijede jednako i sve jednako obvezuju. Oni nisu i ne mogu biti predmet pregovaranja između davatelja usluge parkiranja i korisnika te usluge.

Jedinica lokalne samouprave može usluge organiziranja parkirališta na svom području povjeriti koncesionaru na temelju sklopljenog ugovora o koncesiji. U slučaju prijenosa ovlasti jedinica lokalne samouprave u pogledu pružanja usluga organizacije parkirališta i naplate za njegovo korištenje na koncesionara, međusobna prava i obveze stranaka uređuju se suglasnom voljom u obliku sklopljenog ugovora o dodijeli koncesije.

Sukladno članku 3. stavku 13. Zakona o komunalnom gospodarstvu, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti djelatnosti lokalnog značenja koje se pod uvjetima iz članka 1. stavka 2. tog Zakona smatraju komunalnim djelatnostima, što obuhvaća i djelatnost organizacije parkiranja i uređenja naplate za korištenje parkirnog mjesta. Drugim riječima, odlukom jedinice lokalne samouprave ta se djelatnost može obavljati kao djelatnost pružanja komunalnih usluga.“

Budući da su odluke i rješenja Ustavnog suda obvezatni te ih je dužna poštovati svaka fizička i pravna osoba (članak 31. stavak 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske) Sud se ovom presudom poziva na navedeno shvaćanje Ustavnog suda Republike Hrvatske, i posebno ne razmatra pravnu narav djelatnosti vezanu uz parkiranje i uređenje naplate za korištenje parkirnog mjesta.

Prema odredbi članka 2. točke 15. Odluke o komunalnim djelatnostima Grada Z. (Glasnik Grada Zadra, broj 16/09.) komunalnom djelatnosti u smislu te Odluke smatra se upravljanje i održavanje parkirališta. Odredbom članka 3. točka 15.a) iste odluke ovu komunalnu djelatnost Grad Z. povjerio je u pravilu trgovačkom društvu „O. i I.“ d.o.o. Z., a zatim i pravnim i fizičkim osobama koje su registrirane za obavljanje djelatnosti parkirališta, javnih garaža i kamionskog terminala, pod uvjetom da ispunjavaju propisane uvjete.

Odlukom o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Z. predviđena je mogućnost plaćanja parkiranja po zonama i to kao dnevna ili satna karta. Ukoliko u vremenu od 10 minuta nakon zaustavljanja vozila na javnom parkiralištu vozač, vlasnik vozila, odnosno korisnik parkiranja ne istakne valjanu satnu

kartu s unutarnje strane vjetrobranskog stakla ili ne zaprimi SMS potvrdu za plaćeno parkiranje, smatra se da je s organizatorom parkiranja sklopio ugovor o korištenju javnog parkirališta uz korištenje dnevne parkirališne karte kako je to propisano odredbom članka 7. Odluke.

Prema osporenoj odredbi (članak 9. stavak 4. Odluke) cijenu dnevne karte čini umnožak cijene parkiranja u određenoj zoni i broj sati u vremenu plaćanja parkiranja unutar 24 sata. Iz navedenog slijedi da se cijena dnevne karte određuje prema vremenu za koje se u određenoj zoni plaća satna karta, što prema odredbi članka 6. Odluke znači npr. za I. zonu u razdoblju od 1. srpnja do 31. kolovoza za vrijeme od 8,00 do 22,00 sata. Prema tome, cijena dnevne karte izračunava se umnoškom cijene jednog sata parkiranja pomnoženo sa brojem sati za koje se u određenoj zoni, u određenom vremenu naplaćuje parkiranje. Za konkretan primjer to znači da se cijena jednog sata parkiranja množi sa 14, jer je plaćanje parkiranja tijekom dana propisano kroz 14 sati (od 8,00 do 22,00), a ne sa 24 kako je to pogrešno navedeno u očitovanju na zahtjev. Plaćanje dnevne karte omogućava i korištenje javnog parkirališta u zoni za koju je dnevna karta plaćena u trajanju od 24 sata. Odredbom članka 12. Odluke propisano je da je korisnik parkiranja kojemu je izdana dnevna karta i nalog za plaćanje dnevne karte, dužan ovu kartu platiti u roku od osam dana od dana izdavanja, a ukoliko u propisanom roku ne plati kartu dužan je osim iznosa dnevne karte u daljnjih osam dana platiti i stvarne troškove te zakonsku zateznu kamatu na što će biti upozoren nalogom (članak 13. stavak 1. Odluke). Ako korisnik parkiranja ne plati dnevnu kartu, stvarne troškove i zateznu kamatu u ostavljenim rokovima, organizator parkiranja pokrenut će protiv njega sudski postupak (članak 13. stavak 2. Odluke).

Razmatranjem osporene odredbe kao i Odluke o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Z. u cjelini, Sud nije našao da bi tom Odlukom Grad Z. uveo plaćanje ugovorne kazne u slučaju kada korisnik parkiranja ne istakne valjanu satnu kartu, niti kad ne podmiri plaćanje dnevne karte.

Uvjeti pod kojima se smatra da je korisnik parkiranja s organizatorom parkiranja sklopio ugovor o korištenju javnog parkirališta uz korištenje satne karte, odnosno uz korištenje dnevne parkirališne karte, tom Odlukom su propisani na jasan, razumljiv i logičan način. Posebno valja istaknuti da dnevna parkirališna karta, kako je propisana ovom Odlukom, omogućava korisniku parkiranja korištenje javnog parkirališta 24 sata uz podmirivanje cijene parkiranja kako je propisano u određenoj zoni prema broju sati u vremenu plaćanja parkiranja unutar 24 sata.

Budući da Odluka niti osporenim odredbom niti kojom drugom odredbom ne propisuje obvezu plaćanja ugovorne kazne za korisnika parkiranja niti izrijekom niti svojim sadržajem, to prema ocjeni Suda zahtjev nije osnovan.

Slijedom navedenog, Sud je na temelju odgovarajuće primjene odredbi članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučio kao u izreci.

U Zagrebu 27. rujna 2013.